

IOF odpowiada na raport kwestionujący uczciwość pozarządowych organizacji mięśniowo-szkieletowych

W oficjalnym stanowisku IOF dowodzi, że proponowane przez Fundację wytyczne w kwestii suplementacji wapnia i witaminy D są oparte na badaniach zgodnych z zasadami Evidence Based Medicine, a nie jak sugeruje raport opublikowany w BMJ, oparte na wskazaniach przemysłu farmaceutycznego.

W opublikowanym w British Medical Journal w lipcu artykule Grey et al. przedstawili obraz organizacji sterowanych przemysłem farmaceutycznym. International Osteoporosis Foundation nie zgadzając się z takim obrazem przedstawiło swoje stanowisko opisane w 4 punktach:

1. Autorzy artykułu BMJ kwestionują zasadność suplementacji wapniem i wit. D jako nie spełniających swoich ról w prewencji osteoporozy i złamań osteoporytycznych. Dodatkowo podkreślają że istnieją doniesienia, że podobna suplementacja jest nieefektywna i może być szkodliwa dla zdrowia pacjentów. Przedstawione przez organizacje mięśniowo-szkieletowe rekomendacje uznają za niewłaściwe, zazanaczając liczne konflikty interesów występujące w środowiskach Towarzystw Naukowych na całym świecie.

W odpowiedzi IOF przypomniało, że Fundacja zawsze podkreślała by zapotrzebowanie na wapń było w pierwszej kolejności zapewniane poprzez odpowiednią dietę. Działania Fundacji w tym zakresie dodatkowo podkreśla tegoroczny temat Światowego Dnia Osteoporozy „Serve Up: BONE STRENGTH”. Faktem jest, że odpowiedni poziom suplementacji wapnia i wit D pozostaje kwestią sporną i jest źródłem trwających badań naukowych. Niemniej wpływ witaminy D na redukcję liczby upadków i złamań

został potwierdzony szczególnie w zakresie złamań bliższego końca kości udowej i osób starszych. IOF nie wspierała nigdy przypisywania suplementacji wszystkim pacjentom ale osobom po 60 roku życia w celach zmniejszenia ryzyka złamania i upadku. Ponadto wskazywano że powinna być stosowana u osób, które nie mają możliwości osiągnięcia zapotrzebowania na witaminę D poprzez dzienną ekspozycję na światło słoneczne. Fundacja nigdy nie proponowała wdrożenia programów screeningowych w kierunku niedoboru wit. D

2. W swoim tekście autorzy artykułu podają, że suplementacja wapnia i witaminy D jest działaniem przynoszącym wysokie zyski, wdrażanym mimo rosnącej liczby dowodów wskazujących na szkodliwość takiej praktyki.

W odpowiedzi IOF wykazuje, że wszystkie badanie do których autorzy się odnoszą są ich własnymi, o czym świadczy powoływanie się w piśmiennictwie omawianego artykułu w BMJ. Tym samym należy się zastanowić czy nie ma potencjalnych konfliktów. Dodatkowa weryfikacja była utrudniona z uwagi na źle sformatowane w tekście artykułu który opublikowano w 21 lipca 2015.

3. Artykuł kwestionuje transparentność oraz odpowiedzialność etyczną organizacji mięśniowo-szkieletowych. IOF zależy na transparentności i odpowiedzialności we współpracy z sektorem prywatnym, co podkreślają wytyczne korporacyjne dot. współpracy.

Fakt współpracy i wsparcia finansowego Fundacji nigdy nie wiązał się ze wsparciem merytorycznym produktów lub usług firm z sektora prywatnego przez IOF. Odnosząc się do listy firm wspomnianych przez autorów – IOF potwierdza że podobnie jak większość instytucji non-profit przyjmuje niczym nie związane wsparcie finansowe od licznych partnerów. Poziom finansowania nie jest wyznaczany, zaś partnerzy sektora prywatnego w żaden sposób nie mają wpływu na decyzje podejmowane przez gremium decyzyjne Fundacji. Wszelkie oficjalne stanowiska i wytyczne

ogłaszane przez IOF przechodzą niezależny proces oceniający zasadność ich treści. IOF zgłasza wszelkie przejawy współpracy z sektorem prywatnym i pozostaje transparentną organizacją w zakresie swoich funduszy operacyjnych (uwzględniając finansowanie strony www, innych istotnych środków oraz corocznych sprawozdań). Wg Fundacji dywersyfikacja stron wspierających, rozciągająca się na różne, często konkurujące ze sobą, firmy prywatne, najlepiej świadczy o niezależności i utrzymywaniu dystansu wobec interesów poszczególnych stron przez IOF.

4. Wg IOF, poprzez sugerowanie wpływu firm sektora prywatnego poprzez finansowanie działalności, autorzy osłabiają istotną rolę jaką spełniają medyczne fundacje pozarządowe (fundacja podkreśla że temat jej nie dotyczy). Jednocześnie autorzy nie podają rozwiązań jak bez podobnego finansowania podobne pozarządowe fundacje (NGO) miałyby funkcjonować. Specyfikę sytuacji NGO podkreśliło Zgromadzenie Generalne Narodów Zjednoczonych (UNGA).

W odpowiedzi na oskarżenia autorów IOF podkreśliło, że w obecnej formie działalności pozostaje kluczowym partnerem do współpracy z rządami poszczególnych państw, które same nie posiadają wystarczających środków na walkę z licznymi chorobami cywilizacyjnymi. Wychodząc naprzeciw problemowi Fundacja wspiera podejście skupiające się na współpracy różnych sektorów opieki zdrowotnej, w tym również prywatnego, celem walki z chorobami mięśniowo-szkieletowymi. Istotną rolę pełnią tu właśnie firmy, które mogą stanowić rozwiązanie problemu rosnącego obciążenia wspomnianymi chorobami, zarówno dla społeczeństwa jak i polityki zdrowotnej krajów. IOF podkreśliło, że w oparciu o swoje ścisłe wytyczne w zakresie współpracy korporacyjnej, będzie kontynuowało wspólną kooperację z sektorem prywatnym celem osiągnięcia tego celu.

Dodatkowe informacje w zakresie sporu suplementacji Ca i wit. D:

— [Supplement claims rejected](#) (interview with Prof. Peter Ebeling and Dr Greg Lyubomirsky)

– [Calcium and Vitamin D are essential for bone health](#) (NOF statement)

Pełna treść dostępna pod adresem [www](#)

CZY TERAPIA LEWOTYROKSYNĄ (L-TX) MOŻE ZMNIEJSZAĆ GĘSTOŚĆ MINERALNĄ TKANKI KOSTNEJ (BMD) U [...]

**XI Zjazd Polskiego Towarzystwa Osteoartrologii i Polskiej Fundacji Osteoporozy
V Krakowskie Sympozjum Osteoporozy
Kraków 27-29.09.2001**

Streszczenia:

wersja polska

Materiały kongresowe: STRESZCZENIA, s150.

Druk: Drukarnia Skinder, ISBN – 83-904008-5-5

wersja angielska

Osteoporosis International 2001; vol. 12 (Suppl 1), s37.

P067

CZY TERAPIA LEWOTYROKSYNĄ (L-TX) MOŻE ZMNIEJSZAĆ GĘSTOŚĆ MINERALNĄ TKANKI KOSTNEJ (BMD) U DZIEWCZĄT Z WOLEM PROSTYM ?

Paweł Matusik¹, Ewa Małecka – Tendera¹, Edward Franek²

Katedra i Zakład Patofizjologii Śląskiej AM w Katowicach¹

Katedra i Klinika Nefrologii, Endokrynologii i Chorób Przemiany Materii Śląskiej AM w Katowicach²

Adres: Katedra i Zakład Patofizjologii, Medyków 14, 40-752

Katowice

Wpływ hormonów tarczycy na mineralizację i metabolizm tkanki kostnej jest bezsporny. Sugeruje się, że długotrwała terapia L-TX może zmniejszać BMD i nasilać metabolizm tkanki kostnej. Celem pracy była ocena wpływu rocznej terapii L-TX na mineralizację i metabolizm tkanki kostnej u młodych dziewcząt. Grupę badaną (GB) stanowiło 21 dziewcząt z wolem prostym w wieku śr. 14,2 +/- 1,8 lat. Przed i po roku skojarzonej terapii L-TX i preparatem jodu (100mg/d) oceniano następujące parametry: BMD oraz BMC całego ciała i w odcinku lędźwiowym kręgosłupa metodą DEXA. Poziomy w surowicy PTH, osteokalcyny (OC), hydroksyproliny (HP), frakcji kostnej fosfatazy zasadowej (bAPh), witaminy D3, Ca i P oraz poziomy Ca i P w moczu dobowym. Początkowa dawka L-TX (100g/d) utrzymywała TSH na dolnej granicy normy i FT4 na górnej granicy normy. Grupa kontrolna (GK) dobrana co do wieku, BMI oraz stopnia dojrzewania liczyła 22 dziewczęta leczone tylko preparatem jodu. Poziomy TSH i FT4 w GK mieściły się w granicach normy podczas badania. Lumbar BMD zwiększyła się znamienne (p<0,001) w GB (1,01 +/- 0,2 g/cm² do 1,06 +/- 0,16 g/cm²) i w GK (p< 0,01) (1,05 +/- 0,15 g/cm² do 1,1 +/- 0,13 g/cm²). Total BMC zmniejszyła się znamienne (p<0,001) w GB i GK (2296 +/- 506 g do 2161 +/- 403 g i odpowiednio 2335 +/- 427 g do 2177 +/- 340 g). Zmiany parametrów metabolizmu tkanki kostnej były podobne w obu grupach. Znamienne wzrósł poziom PTH, znamienne obniżyły się poziomy OC, wit. D3 i P. Poziomy pozostałych parametrów nie zmieniły się znamienne. Nie stwierdzono znamienych różnic w ocenianych parametrach między GB a GK. Wniosek: Roczne leczenie L-TX nie wpływa niekorzystnie na mineralizację i metabolizm tk. kostnej u dziewcząt z wolem prostym.

P067

DOES LEVOTHYROXINE (L-TX) TREATMENT REDUCE BONE MINERAL DENSITY (BMD) IN ADOLESCENT GIRLS WITH EUTHYROID GOITER?

Pawet Matusik¹, Ewa Matecka-Tendera¹, Edward Franek²,

1Dept of Pathophysiology,

*2Dept of Nephrology, Endocrinology and Metabolic Diseases,
Silesian University School of Medicine, Katowice, Poland*

Bone and mineral metabolism is influenced by thyroid hormones. It has been suggested that long term L-TX treatment may reduce BMD and increased bone turnover. The purpose of this study was to assess the influence of L-TX treatment on bone mineralization and metabolism in adolescent girls. The effect of one year of L-TX treatment was studied in a group of 21 adolescent girls (SG) with euthyroid goiter (e.g.) at a mean age of $14,2 \pm 1,8$ years. Lumbar and whole body BMD (Lunar DEXA), Serum PTH, osteocalcin (OC), hydroxyproline (HP), bone alkaline phosphatase (bAPh), vitamin D3, Ca and P and urinary excretion of Ca and P were measured before and after one year of combined L-TX and iodine (100 mg/d) treatment. The initial L-TX dose (100 mg/d) was adjusted to keep TSH in normal-low and FT4 in the normal-high level. Results were compared to a control group (CG) of 22 girls matched for age, BMI and maturation status, treated with iodine only, in whom TSH and FT4 levels were normal during the whole study. Lumbar BMD increased significantly ($p < 0,001$) in SG ($1,01 \pm 0,2$ g/cm² to $1,06 \pm 0,16$ g/cm²) and in CG ($p < 0,01$) ($1,05 \pm 0,15$ g/cm² to $1,1 \pm 0,13$ g/cm²). Total BMC decreased significantly ($p < 0,001$) in the SG and CG (from 2296 ± 506 g to 2161 ± 403 g and from 2335 ± 427 g to 2177 ± 340 g respectively). Markers of bone turnover changed in a similar manner in both groups. In all girls there was a significant increase in PTH and significant decrease in OC, Vitamin D3 and P and no change in HP, Ca, bAPh serum levels as well as Ca and P urinary excretion. There was no significant difference between the SG and CG in respect to all the measured parameters. Conclusion: One year L-TX treatment of adolescent girls with no-toxic goiter does not have a negative impact on their bone mineralization and metabolism and their bone turnover is similar to girls treated with iodine only.

P70 POLIMORFIZM RECEPTORA ESTROGENOWEGO TYPU ALFA A WYSTĘPOWANIE ZŁAMAŃ U PACJENTÓW PO LECZENIU [...]

III Środkowo Europejski Kongres Osteoporozy i Osteoartrozy
oraz XV Zjazd Polskiego Towarzystwa Osteoartrologii i Polskiej
Fundacji Osteoporozy, Kraków 24-26.09.2009

Streszczenia:

Ortopedia Traumatologia Rehabilitacja 2009, vol 11 (Suppl. 2),
s:188-189.

P70

POLIMORFIZM RECEPTORA ESTROGENOWEGO TYPU ALFA A WYSTĘPOWANIE ZŁAMAŃ U PACJENTÓW PO LECZENIU W DZIECIŃSTWIE CHOROBY NOWOTWOROWEJ

Muszyńska-Rosłan K.¹, Panasiuk A.¹, Krawczuk-Rybak M.¹,
Konstantynowicz J.²

¹ Klinika Onkologii i Hematologii Dziecięcej UMWB

² Klinika Pediatrii i Zaburzeń Rozwoju UMWB

Słowa kluczowe: Polimorfizm receptora estrogenu, złamanie,
nowotwór, dzieci

Receptor estrogenowy alfa jest głównym receptorem odpowiedzialnym za działanie estrogenów w tkance kostnej. Wiele badań populacyjnych wskazuje na istnienie korelacji między polimorfizmem tego receptora a mineralizacją poszczególnych regionów szkieletu i szczytową masą kostną. Pacjenci leczeni w dzieciństwie z powodu choroby nowotworowej

stanowią populację o szczególnym narażeniu na zaburzenia w rozwoju tkanki kostnej i być może związanym z tym zwiększonym ryzyku złamań (steroidoterapia, chemioterapia, radioterapia, zmniejszona aktywność fizyczna, zaburzenia wchłaniania, infekcje).

Celem pracy była ocena zależności między polimorfizmem genu receptora Er a występowaniem złamań u pacjentów po leczeniu choroby nowotworowej.

Materiał i metody: Grupę badaną stanowiło 188 pacjentów (średnia wieku: 17.8 lat, 86 – po leczeniu ALL, 45 – po leczeniu NHL i 53 – po leczeniu guzów litych), grupę kontrolną 27 zdrowych rówieśników.

Oceny polimorfizmu genów dokonano z wykorzystaniem metody RFLP. Genotypy dla PvuII i XbaI oznaczano odpowiednio PP, Pp, pp, XX, Xx, xx, oceny złamań dokonano analizując dokumentację medyczną.

Wyniki: Wykazano przewagę heterozygot (48.9% w PuvII oraz 51.5 dla XbaI. Nie stwierdzono istotnych różnic w rozkładzie badanych polimorfizmów w zależności od wieku, płci, ilości i rodzaju złamań między grupą badaną i kontrolną. Największą liczbę złamań obserwowano u pacjentów z ALL. Analiza alleli XbaI w grupie badanej wykazała większą liczbę złamań u hetero i homozygot recesywnych; tylko u pacjentów z ALL wykazano zależność pomiędzy XbaI a występowaniem złamań.

Wnioski: Rozkład polimorfizmów genu ER typu alfa w grupie badanej i kontrolnej nie różni się od populacji kaukaskiej. Homozygoty recesywne XbaI wydają się być predysponowane do złamań, szczególnie dzieci z rozpoznaniem ALL (nasilone niekorzystne wpływy środowiskowe, związane z chorobą i leczeniem. Dalsze badania wydają się być konieczne do oceny wpływu polimorfizmów genowych na stan tkanki kostnej i występowanie złamań u pacjentów po leczeniu w dzieciństwie choroby nowotworowej

P70

ESTROGEN RECEPTOR ALPHA (ER α) GENE POLYMORPHISM AND FRACTURES IN CHILDREN TREATED FOR CANCER

**Muszyńska-Rosłan K.¹, Panasiuk A.¹, Krawczuk-Rybak M.¹,
Konstantynowicz J.²**

¹ Klinika Onkologii i Hematologii Dziecięcej UMWB

² Klinika Pediatrii i Zaburzeń Rozwoju UMWB

Key words: *Estrogen receptor polymorphism, fracture, cancer, children*

Introduction. Estrogens, acting through estrogen receptor (ER), play a crucial role in achieving and maintaining peak bone mass, which in turn is a major determinant of osteoporosis risk in later life. Negative influence of prolonged bedrest, intake of drugs affecting bone metabolism, imbalanced calcium intake may result in worse bone mineralization, lower achieved peak bone mass and tendency to fractures. Therefore of particular interest are children exposed to several negative factors for bone development, i.e. population with cancer. In this study possible relation between genetics of ER α gene polymorphism and fractures occurrence was assessed.

Material and methods. We have examined 188 patients (98 boys, mean age 17,84 \pm 5,52) treated at the Department of Pediatric Oncology and Hematology of Medical University of Białystok and 27 healthy children (15 boys, mean age 17,5 \pm 3,32) from the same region of Poland. In the cancer group 86 subjects suffered from leukaemia, 49- lymphoma and 53- solid tumors. Genotyping was conducted using restricted fragment length polymorphism (RFLP). Genotypes for PvuII and XbaI were termed PP, Pp, pp, and XX, Xx, xx, respectively. Anamnestic fractures were documented from the previous medical history.

Results. Obtained genotype frequencies of ER α showed domination of the heterozygotes (48,94% in PvuII and 51,59% for XbaI). No significant differences in distribution of ER α genotypes, age, gender, nor correlation with fractures were found between patients and control group. The highest fracture rate had leukaemia patients (30,23%). Analysis of the XbaI alleles in the cancer group indicate that subjects heterozygous and recessive sustained more fractures ($p < 0,061$). Further assessment revealed that only among leukemia patients statistical significance regarding XbaI and fractures was reached ($p < 0,050$).

Conclusion. 1) Presented ER α gene frequencies are

representative for the Caucasian population. 2) Recessive homozygotes of ER α XbaI gene polymorphism seem to predispose to fractures, especially in children confined to bed and treated with bone-affecting drugs, as in leukemia. 3) No influence of ER α PvuII was noted. Further assessment of studied population in terms of genotype and its influence on bone properties is needed to establish possible risk factors for fractures in children with cancer.

Ciąg dalszy kontrowersji wokół artykułu British Medical Journal „Overdiagnosis of bone fragility in the quest to prevent hip fracture”

W opublikowanym w czerwcu numerze Osteoporosis International znalazł się artykuł „Overdiagnosis of osteoporosis: fact or fallacy”. W swojej pracy autor publikacji J. Compston odnosi się do danych, przedstawionych w budzącym liczne kontrowersje artykule, zaprezentowanego w maju na łamach prestiżowego British Medical Journal.

O artykule w BMJ portal osteoporoza.pl wspominał pierwszy raz na przełomie maja/czerwca – [link](#).

Pełna treść artykułu z Osteoporosis International (w języku angielskim) dostępna jest [tutaj](#).

OPIS ZMIAN ARCHITEKTURY KOŚCI BELECZKOWEJ WYWOŁANYCH PROCESEM STARZENIA

**XI Zjazd Polskiego Towarzystwa Osteoartrologii i Polskiej
Fundacji Osteoporozy**

V Krakowskie Sympozjum Osteoporozy

Kraków 27-29.09.2001

Streszczenia:

wersja polska

Materiały kongresowe: STRESZCZENIA, s151.

Druk: Drukarnia Skinder, ISBN – 83-904008-5-5

wersja angielska

Osteoporosis International 2001; vol. 12 (Suppl 1), s37.

P068

**OPIS ZMIAN ARCHITEKTURY KOŚCI BELECZKOWEJ WYWOŁANYCH PROCESEM
STARZENIA**

Zbysław Tabor, Eugeniusz Rokita.

*Zakład Biofizyki Katedry Fizjologii CMUJ, ul. Grzegórzecka
16a, 31 531 Kraków*

Celem przedstawionych badań było porównanie obecnie stosowanych metod opisu architektury kości beleczkowej. W badaniach skoncentrowano się na opisie dwuwymiarowych obrazów preparatów histologicznych pobranych z trzeciego kręgu lędźwiowego dziesięciu młodych (średnia wieku 28.1 lat, przedział wieku 25-33 lata) i dziesięciu starszych osób (średnia wieku 73.4 lata, przedział wieku 70-77 lat). Porównywano następujące metody opisu architektury kości beleczkowej: analiza histomorfometryczna (średnia długość beleczek, asymetria, BV/TV, powierzchnia jam szpikowych), charakterystyka Eulera, odległość dwupunktowa,

prawdopodobieństwo dyskoneksji (bezpośrednio wyznaczone przez ilość i wielkość rozłącznych części struktury). Pokazano, że parametry opisujące architekturę kości silnie korelują z BMD. Aby ocenić czułość wyżej wymienionych parametrów na zmiany wywołane procesem starzenia skonstruowano algorytm symulacji procesów przebudowy kości. Pokazano, że dla młodych osób parametrem najczulej reagującym na zmiany architektury kości jest BV/TV. Dla osób starszych (około 55-60 lat) gdy w wyniku procesu starzenia istotne stają się zmiany polegająca na perforacji beleczek najczulsze stają się parametry opisujące wielkość przestrzeni międzybeleczkowej. Dla osób najstarszych (powyżej 65 roku życia), gdy w wyniku procesu starzenia i utraty masy kości dochodzi do przerwania ciągłości beleczek najczulszym parametrem staje się prawdopodobieństwo dyskoneksji.

P068

THE ASSESSMENT OF THE AGE-RELATED CHANGES OF THE TRABECULAR BONE

Zbistaw Tabor, Eugeniusz Rokita,
*Department of Biophysics Med. Coll. Jagiellonian University,
ul. Grzegorzeczka 16a, 31-531 Krakow, Poland*

In this study different parameters currently applied to the description of trabecular bone architecture are compared. Histological sections collected from ten young (mean age 28.1 years, range 25 7 33 years) and ten older (mean age 73.4 years, range 70 7 77 years) individuals. The following methods of the descriptions of trabecular bone architecture were considered: histomorphometric analysis (BV/TV, asymmetry, mean trabeculae length), Euler characteristics, star volume of the marrow cavity, the mean distance between two points of the trabecular network and the probability of disconnection (is directly connected to the number of separated parts of the network). Highly significant correlations were demonstrated between bone density (BMD, BV/ TV) and trabecular architecture (SV/GV, probability of disconnection). To quantify the

sensitivity of the aforementioned parameters to the age-related changes the stochastic algorithm of trabecular bone remodelling was constructed. It was shown that for the young bone the density reacts most sensitively to the trabecular bone changes. For elder individuals (typically the 55-60 year old patient) the mean ratio of the star volume of marrow cavity to the geometrical volume of marrow cavity becomes the most sensitive parameter. For the oldest bone (patients older than 65 years) the disconnection probability reacts most sensitively to the age related changes.

Światowy Dzień Osteoporozy – 20.10.2015!

Na całym świecie w ramach tegorocznego obchodu Światowego Dnia Osteoporozy zorganizowano w sumie 158 wydarzeń w 57 krajach. Wg szacunków IOF w ramach kampanii „Serve Up Bone Strength” opublikowano około 1000 artykułów, których przewidywana liczba odbiorców wyniosła 984 mln na całym świecie.

Hasło przewodnie International Osteoporosis Foundation na tegoroczne obchody Światowego Dnia Osteoporozy to **„Serve Up – Bone Strength”**. Zachęcamy do zapoznania się dołączonymi materiałami.

Wzorem lat poprzednich wiodącym organizatorem Światowego Dnia Osteoporozy (ŚDO) jest International Osteoporosis Foundation. Tegoroczny temat odnosi się w szczególności do odpowiedniej podaży wapnia i witaminy D w codziennej diecie.

Dzięki zamieszczonej na stronie IOF aplikacji już dziś każdy może zmierzyć swoją zawartość wapnia w diecie oraz

zapotrzebowanie organizmu, stosowne dla wieku, na ten pierwiastek. Kalkulator (w języku angielskim) dostępny [tutaj](#).

Oprócz prowadzenia szeroko zakrojonej kampanii w mediach społecznościowych m.in. twitter, facebook, instagram, IOF zachęca do włączania się w obchody poprzez organizację lokalnych eventów. Wzorem lat poprzednich zachęcamy do ubierania się na biało 20.10.2015 by okazać solidarność i wsparcie osobom cierpiącym na choroby kości.

Więcej informacji na stronie [www](#) oraz w załączeniu.

[WOD 2015 – campaign toolkit Download](#)

[WOD 2015 – broszura dla pacjenta Download](#)

[WOD 2015 – produkty mleczne – fakty Download](#)

[WOD 2015 – prawidłowe odżywianie – fakty Download](#)

[Dzień Osteoporozy – List Przewodni Download](#)

INFLUENCE OF SEXUAL AND PHYSICAL DEVELOPMENT ON STRUCTURAL-FUNCTIONAL STATE OF BONE TISSUE [...]

XI Zjazd Polskiego Towarzystwa Osteoartrologii i Polskiej Fundacji Osteoporozy

V Krakowskie Sympozjum Osteoporozy

Kraków 27-29.09.2001

Streszczenia:

wersja polska

Materiały kongresowe: STRESZCZENIA, s152-153.

Druk: Drukarnia Skinder, ISBN – 83-904008-5-5

wersja angielska

P069

INFLUENCE OF SEXUAL AND PHYSICAL DEVELOPMENT ON STRUCTURAL-FUNCTIONAL STATE OF BONE TISSUE IN PRE- AND PUBERTAL GIRLS

(WPŁYW ROZWOJU PŁCOWEGO I FIZYCZNEGO DZIEWCZĄT W OKRESIE POKWITANIOWYM I PRZEDPOKWITANIOWYM NA FUNKCJĘ I STRUKTURĘ TKANKI KOSTNEJ)

—
V.V.Povoroznjuk, Ye.D. Klotchko, T.V. Orlyk;
Institute of Gerontology, AMS Ukraine; Ukrainian Research Medical Center, Ukraine, Kyiv

To study influence of sexual and physical development on structural-functional state of bone tissue (BT) we've examined 97 girls aged 10–16 years old (mean age – $13,2 \pm 0,18$ years; height – $1,54 \pm 0,01$ m; weight – $45,6 \pm 1,3$ kg). Quantitative evaluation of sexual development parameters was carried out using Tumilovych's method. The following anthropometric parameters were determined: chest volume (CV, sm), pelvic size (DSp – distance between anterior iliac spines, DCr – distance between sacral crests, DTr – distance between trochanters, sm). To evaluate structural-functional state of bone tissue (BT) ultrasound bone densitometer "Achilles+" was used (Lunar Corp., Madison, WI). Speed of ultrasound spreading (SOS, m/sec), broadband ultrasound attenuation (BUA, dB/MHz) and Stiffness Index (%) were determined. Patients were divided into three groups: I gr. – 39 girls of prepubertal age (mean age – $11,7 \pm 0,22$ years; height – $1,46 \pm 0,02$ m; weight – $35,6 \pm 1,4$ kg); II gr. – 33 girls of prepubertal age with disorders of menstrual cycle (mean age – $14,0 \pm 0,2$ years); III gr. – 25 girls with established menstrual cycle (mean age – $14,4 \pm 0,2$ years). Appearance of menarche led to considerable increase in physical development parameters: (height: I gr. – $1,46 \pm 0,02$ m; II gr. – $1,59 \pm 0,01$ m ; III gr. – $1,59 \pm 0,01$ m; weight: I gr. – $35,6 \pm 1,4$ kg; II gr. – $51,4 \pm 1,8$ kg; III gr. – $53,6 \pm 1,7$ kg; CV: I gr. – $69,7 \pm 1,1$ cm; II gr. – $81,2 \pm 1,2$ cm; III gr. – $80,5 \pm 0,9$ cm; DSp: $19,8 \pm 0,3$ cm; II gr. – $23,3 \pm 0,3$ cm ; III gr. – $24,2 \pm 0,3$ cm; DCr: $22,4 \pm 0,3$ cm; II gr. – $25,6 \pm 0,2$ cm; III gr. – $26,3 \pm 0,3$ cm; DTr: $25,1 \pm 0,4$ cm; II gr. – $29,0 \pm 0,3$ cm; III gr. – $30,1 \pm 0,4$

cm), general number of permanent teeth (I gr. – $23,6\pm0,7$; II gr. – $27,5\pm0,2$; III gr. – $27,1\pm0,3$) and ultrasound characteristics of structural-functional BT state (SOS: I gr. – 1570 ± 3 m/sec; II gr. – 1580 ± 4 m/sec; III gr. – 1587 ± 5 m/sec; BUA: I gr. – $98,2\pm1,3$ dB/MHz; II gr. – $107,0\pm1,8$ dB/MHz; III gr. – $112,1\pm2,5$ dB/MHz; IS: I gr. – $85,3\pm1,1\%$; II gr. – $93,8\pm1,8\%$; III gr. – $99,0\pm2,5\%$). Unlike parameters of physical development, SI of girls belonging to III gr. has shown veritable increase compared to II gr. ($p < 0,05$). Girls having pathological establishment of menstrual function and late menarche make up a risk group for osteoporosis. They need constant densitometrical control (once or twice a year) and respective treatment and prophylaxis (Calcium, Vitamin D metabolites, exercise therapy etc.).

0 osteoporozie i Systemie Zapobiegania Złamaniom w Dzienniku Polskim

Dnia 20.06.2015 w Dzienniku Polskim ukazało się kilka artykułów o problemie osteoporozy w Polsce i potrzebie wdrażania systemów profilaktyki wtórnej złamań osteoporotycznych. Zachęcamy do lektury.

Pełna treść artykułów w załączeniu.

[Dziennik Polski – 20.06.2015 Download](#)

IMPACT OF INCREASED FLUORIDE CONCENTRATIONS IN WATER ON BONE TISSUE FUNCTIONAL STATE, TEETH, [...]

XI Zjazd Polskiego Towarzystwa Osteoartrologii i Polskiej Fundacji Osteoporozy

V Krakowskie Sympozjum Osteoporozy

Kraków 27-29.09.2001

Streszczenia:

Materiały kongresowe: STRESZCZENIA, s153.

Druk: Drukarnia Skinder, ISBN – 83-904008-5-5

oraz

Osteoporosis International 2001; vol. 12 (Suppl 1), s38.

P070

IMPACT OF INCREASED FLUORIDE CONCENTRATIONS IN WATER ON BONE TISSUE FUNCTIONAL STATE, TEETH, ANTHROPOMETRIC PARAMETERS AND PHYSICAL DEVELOPMENT OF TEENAGERS (WPŁYW PODWYŻSZONEGO STĘŻENIA FLUORU W WODZIE NA STAN TKANKI KOSTNEJ, ZĘBÓW, PARAMETRY ANTROPOMETRYCZNE I ROZWÓJ FIZYCZNY NASTOLATKÓW)

V.V.Povoroznjuk, E.Ya.Zhovinsky, N.V.Grygoreva, A.B.Vilensky, N.V. Bidenko. *Department of Clinical Physiology and Pathology of Locomotor Apparatus, Institute of Gerontology, Ukrainian Center of osteoporosis, Vyshgorodskaya St. 67, 04114 Kiev, Ukraine.*

The aim of this research is to study structural-functional state of bone mass, teeth, state of factual feeding, anthropometric parameters and physical development of children and teenagers residing in regions with high Fluoride content in water. 103 children, aged 10-15 years (48 boys and 55 girls) from the residential areas A, B and C where Fluoride content in environment was increased were inspected during the study. It was discovered that the Fluoride level in the water of towns B and C was 2-5 times higher than normative, and in local wells the level differed within bounds of residential area. Lower level of calorie content,

insufficient protein consumption and low level of microelements, unbalanced consumption of carbohydrates and fats characterize a daily ration of teenagers from all towns. The excessive F concentration in water (max – up to 3,51 ml/l in town C) leads to development of dental fluorosis, frequency and degree of which depends on Fluoride level in drinking-water, on the background of normal indexes of structural-functional state of bone tissue. For children residing in region with increased Fluoride content in drinking-water delay of physical development of boys and disharmonious physical development of girls are rather typical. The anthropometric examination of children revealed particular somatotypes of children from different towns, but to study them would be the task of further investigations. The increased Fluoride content in water negatively influences peak bone mass formation and physical development as well as dental state and calls for arrangements of primary and secondary prophylaxis of osteoporosis and fluorosis.

Nowa monografia „Osteoporoza – problem interdyscyplinarny” Wydawnictwa PZWL już w sprzedaży!

Już dziś zachęcamy do zapoznania się z nową pozycją wydawnictwa PZWL. Dokładny opis publikacji Wydawnictwa PZWL dostępny na stronie [www](#).

„W ostatnich latach nastąpił ogromny postęp wiedzy o biologii kości, mięśni i innych narządów związanych z powstawaniem osteoporozy prowadzącej do złamań. W zapomnienie idzie już kość rozumiana jako tkanka podporowa i osteoporoza jako jej schorzenie. Tradycyjny bowiem podział organizmu na: narząd ruchu, narządy wydzielania wewnętrznego, układ pokarmowy i centralny system nerwowy jest już dalece niewystarczający, gdyż każdy z tych narządów jest również organem wydzielania wewnętrznego.

Osteocyt uznawany przez długie lata za „zamurowanego osteoblasta” staje się wielkim komunikatorem sterującym nie tylko przebudową kości, ale również gospodarką energetyczną ustroju. Produkowana przez niego osteokalcyna nie jest tylko białkiem strukturalnym kości, ale cytokiną o działaniu hormonalnym na trzustkę, mięsień i tkankę tłuszczową. Atrybutem mięśnia jest już nie tylko skurcz ale endokrynnie oddziaływanie na kość i inne narządy, włączając mózg. Te interakcje uwzględnione są w rozdziałach o cukrzycy i chorobach nerek w aspekcie złamań osteoporotycznych.

Niewątpliwie nowością są opracowania poświęcone sarkopenii, poczynszy od jej patogenetyki aż do próby odpowiedzi na pytanie czy sarkopenia i osteoporoza to jedna choroba czy dwie odrębne i czy są to schorzenia czy wynik starzenia się organizmu.

W rozdziałach Monografii szczegółowo omówiono aktualne zalecenia z zakresu

suplementacji witaminy D i wapnia, a także farmakoterapię osteoporozy włącznie z lekami najnowszej generacji. Nie zabrakło również rozdziału o upadkach będących przyczyną złamań i zwiększonej śmiertelności.”

Spis rozdziałów wraz z autorami w załączeniu.

[Monografia – spis rozdziałów](#)Download

BADANIE WSPÓŁZALEŻNOŚCI POMIĘDZY TYPEM BUDOWY KOSTNEJ CIAŁA A WYBRANYMI WSKAŹNIKAMI [...]

**XI Zjazd Polskiego Towarzystwa Osteoartrologii i Polskiej
Fundacji Osteoporozy**

V Krakowskie Sympozjum Osteoporozy

Kraków 27-29.09.2001

Streszczenia:

wersja polska

Materiały kongresowe: STRESZCZENIA, s154.

Druk: Drukarnia Skinder, ISBN – 83-904008-5-5

wersja angielska

Osteoporosis International 2001; vol. 12 (Suppl 1), s38.

P071

**BADANIE WSPÓŁZALEŻNOŚCI POMIĘDZY TYPEM BUDOWY KOSTNEJ CIAŁA A
WYBRANYMI WSKAŹNIKAMI ANTROPOMETRYCZNYMI OCENY STANU
ODŻYWIENIA MŁODYCH OSÓB DOROSŁYCH**

Katarzyna Przybyłowicz, Roman Cichon, Lidia Wądołowska
*Instytut Żywienia Człowieka, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski,
10-718 Olsztyn, ul. Słoneczna 44A*

Cel: określenie wpływu typu budowy ciała wyznaczonego na podstawie pomiaru szerokości nasady nadgarstkowej na wartość wybranych wskaźników antropometrycznych oceny stanu odżywienia młodych osób dorosłych celem dokładniejszej oceny występowania otyłości jako czynnika sprzyjającego osteoporozie. Materiał i metodyka: badaniami objęto 2847 osób w wieku 19-26 lat. Przeprowadzone pomiary antropometryczne obejmowały określenie masy i wysokości ciała, szerokości nasady nadgarstkowej oraz grubości czterech fałdów skórno-tłuszczowych, z których wyznaczono zawartość tłuszczu w ciele wg Durnina i Wormsley'a i obliczono BMI. Za podstawę zróżnicowania kategorii budowy ciała przyjęto szerokość nasady nadgarstkowej. Utworzono trzy kategorie budowy ciała w stosunku do których przebadano współzależność z wartościami BMI i wybranymi parametrami antropometrycznymi. Wyniki: przeprowadzona analiza statystyczna wykazała znaczne zróżnicowanie w wartościach podstawowych parametrów antropometrycznych oraz wskaźnika BMI wśród osób należących do odmiennej kategorii budowy ciała. Po dokonanych podziale na trzy kategorie budowy ciała zanotowano wzrost współczynnika korelacji pomiędzy BMI a parametrami szacującymi skład ciała. Wnioski: przeprowadzone badania wykazały wpływ typu budowy kostnej na wartość wybranych wskaźników antropometrycznych oceny stanu odżywienia młodych osób dorosłych, co pozwala na dokładniejszą ocenę występowania otyłości w kontekście zagrożenia osteoporozą.

P071

EXAMINATION OF INTER DEPENDENCE BETWEEN TYPES OF BONE BODY STRUCTURE AND THE CHOSEN ANTHROPOMETRIC INDICATORS OF NUTRITIONAL STATE ASSESSMENT

Katarzyna Przybyłowicz, Roman Cichon, Lidia Wądołowska,
*Instytut Żywienia Człowieka, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski,
10-718 Olsztyn, ul. Słoneczna 44A*

Purpose: to estimate the influence of the body bone frame on the value of chosen anthropometric indicators, which enables a more detailed assessment of obesity in the context of the threat of osteoporosis.

Subjects: Participants included: males (n = 1441) and females (n = 1406), 19-28 years of age.

Methods: anthropometric measurements carried out defined body weight, height, wrist width, sum of skin folds, according to which fat content in body was described according to Durnina & Wormsley and indicated BMI. The base of body build diversity was a wrist width diameter. Three categories of bone body frame size were created (small, medium, large) to which a correlation to BMI values and chosen anthropometric parameters was examined.

Results: statistic analysis carried out has shown a significant diversity in basic values of basic anthropometric parameters and BMI among people of varied body frame categories. After the three categories of body build were devised the elevation of correlation index between BMI and body consistence estimation parameters was noticed.

Conclusions: the conducted examination has shown the influence of body bone frame on the value of the chosen anthropometric indicators, which enables a more detailed assessment of obesity in the context of the threat of osteoporosis.

**Zgłoś swój FLS do programu
Capture The Fracture i wygraj
darmowe fee na WCO-IOF-ESCEO,**

Małaga 2016

Wśród osób zgłaszających ośrodki do sieci Capture the Fracture w okresie od 01.06 do 31.08 rozlosowane zostanie 10 fee na WCO-IOF-ESCEO 2016.

Program Capture the Fracture ma na celu rozpropagowanie systemów wtórnej prewencji złamań osteoporotycznych (Fracture Liaison Services), na które szczególnie narażone są osoby po 50 roku życia.

Promując swój program, International Osteoporosis Foundation, prowadzi rejestr prowadzonych programów opartych na koordynatorze w postaci Map of Best Practices.

Zgłoszenie ośrodka przed 1.06 nie dyskwalifikuje z możliwości wygrania jednego z 10 fee.

Jeśli w nowym ośrodku osoba zostanie odnotowana w aplikacji jako referal – również będzie

brana pod uwagę przy losowaniu. Więcej informacji na stronie [www](#)

Na mapie najlepszych praktyk FLS od maja znajdują się 3 ośrodki Systemu Zapobiegania Złamaniom w Polsce tj.:

- Szpital Wielospecjalistyczny w Jaworznie,
- Powiatowy Zakład Opieki Zdrowotnej w Starachowicach,
- Uniwersytecki Szpital Specjalistyczny w Łodzi.

**PRZYDATNOŚĆ
DIAGNOSTYCZNEGO DO TESTU
OCENY**

SPOŻYCIA WAPNIA

XI Zjazd Polskiego Towarzystwa Osteoartrologii i Polskiej Fundacji Osteoporozy

V Krakowskie Sympozjum Osteoporozy

Kraków 27-29.09.2001

Streszczenia:

wersja polska

Materiały kongresowe: STRESZCZENIA, s155.

Druk: Drukarnia Skinder, ISBN – 83-904008-5-5

wersja angielska

Osteoporosis International 2001; vol. 12 (Suppl 1), s38.

P072

PRZYDATNOŚĆ TESTU DIAGNOSTYCZNEGO DO OCENY SPOŻYCIA WAPNIA

Lidia Wądołowska, Ewa Joanna Nienartowicz, Roman Cichon
*Instytut Żywienia Człowieka, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski,
10-718 Olsztyn, ul. Słoneczna 44A*

Nieodpowiednie spożycie wapnia w dzieciństwie i okresie młodzieńczym utrudnia osiągnięcie szczytowej masy kostnej i stanowi jeden z czynników sprzyjających rozwojowi osteoporozy. Dostępne, precyzyjne metody oceny spożycia składników odżywczych, w tym wapnia, są zazwyczaj pracochłonne i kosztowne.

Z tego względu za celowe uznano opracowanie łatwego, taniego i precyzyjnego testu diagnostycznego – jako narzędzia do ilościowej oceny spożycia wapnia, przeznaczonego do zastosowania w badaniach epidemiologicznych. W pracy określono zgodność oceny spożycia wapnia uzyskanej za pomocą testu diagnostycznego z oceną uzyskaną metodą wywiadu 24-godzinnego, wielokrotnego – z 7 kolejnych dni.

Badania przeprowadzono wśród 21 osób w wieku 21-22 lata, studentów UWM w Olsztynie. W oparciu o pytania zawarte w

teście diagnostycznym, dotyczące ilości i częstości spożycia 11 produktów mlecznych w ciągu tygodnia oraz przyjęte wskaźniki częstości spożycia, określono średnie spożycie Ca/osobę/dzień. Do porównań wykorzystano średnie spożycie wapnia z produktów mlecznych, uzyskane z 7-krotnego wywiadu 24-godzinnego. Analizę statystyczną prowadzono na podstawie testu T dla prób zależnych oraz współczynnika korelacji liniowej (r), przy $p \leq 0,05$.

Nie wykazano różnic pomiędzy średnim spożyciem wapnia ocenionym testem diagnostycznym oraz ocenionym za pomocą 7-dniowego wywiadu 24-godzinnego (kobiety $p=0.156$; mężczyźni $p=0.684$). Średnie spożycie Ca ocenione testem diagnostycznym w porównaniu do obliczonego z wywiadu 24-godzinnego było wyższe u mężczyzn o 4% ($1023 \pm 255.4\text{mg}$ vs. $982 \pm 310.4\text{mg}$; $r=0.74$), a u kobiet o 23% ($664 \pm 322.6\text{mg}$ vs. $538 \pm 226.8\text{mg}$; $r=0.28$).

Uzyskane wyniki pozwalają na pozytywną ocenę opracowanego testu diagnostycznego jako prostego narzędzia do ilościowej oceny spożycia wapnia i zachęcają do kontynuowania badań w tym zakresie.

P072

THE USE OF A DIAGNOSTIC QUESTIONNAIRE IN ASSESSMENT OF CALCIUM INTAKE

Lidia Wądołowska, Ewa Joanna Nienartowicz, Roman Cichon,
*Institute of Human Nutrition, University of Warmia and Mazury,
10-718 Olsztyn, ul. Słoneczna 44A*

The inadequate consumption of calcium in childhood and the adolescent period deems it difficult to attain peak bone mass and is one of the factors favouring the development of osteoporosis. Accessible, precise methods of estimation of consumption of nutrients, including calcium, are usually labour-consuming and expensive.

Therefore, the aim of this study was to find an easy, inexpensive and satisfactorily precise diagnostic test as a tool to quantitatively estimate the consumption of calcium, intended to be use in epidemiological research. In our

research there was agreement in the estimation of consumption of calcium obtained by means of our diagnostic test compared with the 24-h recall method, repeated in 7 successive days. The study was carried out among 21 subjects, university students in Olsztyn, aged 21-22 years. Data obtained from diagnostic test, relating to quantity and weekly frequency of consumption of 11 milk products, and accepted indices of consumption frequency, led to the assessment of average consumption of calcium/person/day. In comparison the average consumption of calcium from milk products, obtained by the 24-h recall method was used. The T test and coefficient of linear correlation (r) at $p < 0.05$ in statistical analysis was used. There were no differences in consumption of calcium between the data from the diagnostic test and the 24-h recall method (women $p=0.156$; men $p=0.684$). Average consumption of calcium in the diagnostic test in comparison to that of 24-h recall method was higher in males by about 4% ($1023 \pm 255.4\text{mg}$ vs. $982 \pm 310.4\text{mg}$; $r=0.74$), and in females about 23% ($664 \pm 322.6\text{mg}$ vs. $538 \pm 226.8\text{mg}$; $r=0.28$). The results show the satisfactory use of the diagnostic test as a straight tool to quantitatively estimate calcium consumption and encourage further investigation in this area.

OCENA ZWIĄZKU POMIĘDZY WYDZIELANIEM MELATONINY A METABOLIZMEM TKANKI KOSTNEJ U OTYŁYCH KOBIET [...]

XI Zjazd Polskiego Towarzystwa Osteoartrologii i Polskiej Fundacji Osteoporozy

V Krakowskie Sympozjum Osteoporozy

Kraków 27-29.09.2001

Streszczenia:

wersja polska

Materiały kongresowe: STRESZCZENIA, s156.

Druk: Drukarnia Skinder, ISBN – 83-904008-5-5

wersja angielska

Osteoporosis International 2001; vol. 12 (Suppl 1), s38-s39.

P073

OCENA ZWIĄZKU POMIĘDZY WYDZIELANIEM MELATONINY A METABOLIZMEM TKANKI KOSTNEJ U OTYŁYCH KOBIET PRZED I PO MENOPAUZIE

Zofia Ostrowska¹, Beata Kos-Kudła², Bogdan Marek²

1Zakład Biochemii Klinicznej,

2Katedra Patofizjologii i Endokrynologii Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach. Pl. Traugutta 2, 41-800 Zabrze

Ostatnio pojawiły się sugestie, że zmieniona u otyłych kobiet sekrecja melatoniny (Mel) mogłaby mieć znaczenie w regulacji ubytku masy kostnej po menopauzie. Celem podjętych badań było wykazanie czy i w jakim stopniu zmiany w nocnych stężeniach Mel u otyłych kobiet w wieku przed- i pomenopauzalnym wpływają na metabolizm tkanki kostnej, oceniany na podstawie oznaczeń stężenia we krwi (surowicy lub osoczu) uznanych markerów obrotu kostnego, tj. ALP, BGP, PICP i ICTP. Badaniami objęto 29 kobiet w wieku rozrodczym, w tym 16 otyłych (BMI $42 \pm 6,12$ kg/m²; WHR $0,88 \pm 0,05$) i 13 z prawidłową masą ciała oraz 30 kobiet po menopauzie, w tym 18 otyłych (BMI $45 \pm 7,03$ kg/m²; WHR $0,86 \pm 0,06$) i 12 z należną masą ciała. U wszystkich otyłych kobiet wykazano istotne obniżenie nocnych stężeń Mel w porównaniu do odpowiednich grup kontrolnych; zmianom tym towarzyszył znaczny wzrost stężeń badanych markerów metabolizmu kostnego. Był on bardziej nasilony w odniesieniu do markerów resorpcji. Stwierdzono ponadto istotną odwrotnie proporcjonalną zależność pomiędzy nocnymi stężeniami Mel a

wartościami badanych markerów metabolizmu kostnego. Zmiany w nocnych stężeniach Mel były mniej nasilone u otyłych kobiet po menopauzie, niż u otyłych w wieku rozrodczym; towarzyszyły im mniejsze nieprawidłowości w stężeniach badanych markerów obrotu kostnego, a zwłaszcza resorpcji kości. Wykazana u pomenopauzalnych otyłych kobiet wyższa korelacja pomiędzy zmianami w nocnych stężeniach Mel a wartościami ALP, BGP, PICP i ICTP, niż u otyłych w wieku rozrodczym, nasuwa przypuszczenie, iż zmiany w stężeniach Mel mogą mieć prawdopodobnie ochronne znaczenie przed utratą masy kostnej po menopauzie.

P073

ASSESSMENT OF RELATIONSHIP BETWEEN MELATONIN SECRETION AND BONE TISSUE METABOLISM IN OBESE PRE AND POST MENOPAUSAL WOMEN

Zofia Ostrowska¹, Beata Kos-Kudta², Bogdan Marek²,

1 Department of Clinical Biochemistry,

2 Department of Pathophysiology and Endocrinology Silesian Medical Academy. Pl. Traugutta 2, 41-800 Zabrze

It has been recently suggested that changes in secretion of melatonin (Mel) seen in obese women may be of importance in regulating bone mass loss following menopause. The purpose of the undertaken study was to investigate whether, and to what degree, changes in nocturnal levels of Mel in obese women of pre- and postmenopausal age influence bone tissue metabolism as assessed by serum/plasma level of recognized markers of bone turnover (ALP, BGP, PICP and ICTP). The study comprised 29 women of childbearing age, including 16 obese (BMI 42 ± 6.12 kg/m²; WHR 0.88 ± 0.05) and 13 with normal body mass, and 30 post menopausal women, among them 18 were obese (BMI 45 ± 7.03 kg/m²; WHR 0.86 ± 0.06) and 12 with normal body mass. A significant lowering of the nocturnal level of Mel was demonstrated for all obese women, as compared to appropriate controls. This change was accompanied by a considerable increase in the level of the investigated markers of bone

metabolism. The increase was more pronounced in the case of resorption markers. A statistically significant, inversely proportional relationship was found between nocturnal levels of Mel and those of investigated markers. Changes in the nocturnal levels of Mel were less pronounced in obese women post menopause than in obese women of childbearing age; the changes were accompanied by less abnormalities in the level of investigated markers of bone turnover, especially those of bone resorption. A stronger correlation of changes in nocturnal levels of Mel and values of ALP, BGP, PICP and ICTP demonstrated for post-menopausal obese women, as compared to obese women of childbearing age, suggests that changes in the Mel level may have a protective effect against bone mass loss following menopause.

Kontrowersje wokół artykułu British Medical Journal dt. diagnostyki pacjentów ze złamaniami niskoenergetycznymi

Dnia 26 maja 2015 roku w BMJ opublikowany został artykuł Profesora Jarvinnena i wsp. pt. *Overdiagnosis of bone fragility in the quest to prevent hip fracture*. Już po kilku dniach praca doczekała się odpowiedzi w postaci oficjalnego stanowiska International Osteoporosis Foundation w tej sprawie.

Autorzy w swojej pracy powołując się na malejące statystyki złamań bliższego końca kości udowej na świecie oraz istniejące wytyczne w kwestii leczenia osób ze złamaniami

osteoporotycznymi, kwestionują zasadność powszechnego stosowania leków na osteoporozę (ze szczególnym uwzględnieniem najczęściej używanych bisfosfonianów).

Artykuł (dla zalogowanych na BMJ) oraz dyskusja z nim związana dostępny jest pod adresem [www](#)

W odpowiedzi IOF zaprezentowało stanowisko mówiące, że środowisko lekarzy rzeczywiście ma problem z osteoporozą. Wynika on jednak z niedodiagnozowania ogromnej grupy pacjentów. Jako przykład IOF przytacza średnie wyniki odnośnie leczenia z różnych krajów przedstawione w pracy Prof. Kanisa i wsp. (Kanis JA et al. The Osteoporosis Treatment Gap. JBMR 2014; 9:1926-1928). Pełna odpowiedź IOF dostępna jest pod adresem [www](#).